

PM ITS OCH GODS – FAS 3

UPPDRAG ITS & Gods/distribution	UPPDRAGSLEDARE Sara Ranäng	DATUM 2016-09-19
UPPDRAGSNUMMER 7001009000	UPPRÄTTAD AV Sara Ranäng	

Pilot Trafiken.nu på terminal och Åtgärdsplan

Informationsmöte
Uppstart Pilot Trafiken.nu på Terminal

Material sammanställt av Sara Ranäng, Sweco
på uppdrag av Lilla Halsen Bidar ITS projektledare Trafikkontoret Göteborgs Stad
Göteborg 20151111

www.västsvenskoppaketet.se

Innehåll

Inledning	3
Bakgrund	3
Mål och syfte	3
Omfattning	4
Del 1 - Pilot Trafiken.nu på terminal	5
Resultat av informationsmöten och enkät innan pilot	5
Resultat av enkät som genomfördes efter pilot	6
Del 2 - Åtgärdsplan	7
Översiktsmatris Åtgärdsplan	8
1. Utveckling Trafiken.nu/gods	9
2. Portal Gods – samla relevant information för yrkestrafik	11
3. Trafiken.nu på terminal – pilot och produkt/tjänst	13
4. Information/kommunikation riktad till yrkestrafik/gods	14
5. Godstrafik & 6. Utveckla ytterligare produkter/tjänster för styrning och information	15
7. Övriga intressanta ”bubblande” projekt	17
8. Förbättrad Godstrafikdata	17
Diskussion/reflektion	18
Beslut som skulle behöva tas	18
Förslag till vidare arbete inom DART	18
Källor/dialog	20
Bilagor	21

Inledning

Detta PM är en sammanställning av resultat och beskrivning av arbetet som utförts inom förstudien ITS¹ och gods – fas 3. Projektet har omfattat dels Pilot Trafiken.nu på terminal samt dels utveckling av en åtgärdsplan för ITS/gods med utgångspunkt från tidigare arbete i fas 1 och 2. Fas 3 har pågått under perioden november 2015 till september 2016.

Bakgrund

Ett antal stora infrastruktursatsningar är beslutade och planerade för i Göteborgsområdet de kommande 15-20 åren, så som Västlänken, Ny Göta Älvbro, Bangårdsviadukten, sänkning 45:an (Gullbergsvass) m.fl. är beslutade i Västsvenska paketet. För många av dessa projekt kommer byggstart att vara runt ca 2016 och många kommer att pågå parallellt och beräknas vara trafikstörande under i princip samma tidsperiod.

Satsningar på ITS inom Västsvenska paketet har hittills gjorts mycket med fokus på arbetspendling och kollektivtrafik. Gods/distributionsfrågorna är ett viktigt fokusområde där inte så mycket har gjorts hittills. Detta arbete är en del i ökat fokus på näringslivets transporter och gods inom Västsvenska paketet.

Mål och syfte

Målet är att hjälpa/underlätta för näringslivets transporter och godstrafikens framkomlighet under den kommande byggtid som Göteborg går in med hjälp av olika ITS-åtgärder. Nyttan uppstår då störningen av godstrafiken kan minimeras så långt som möjligt vid störningar i vägtrafiken.

Syftet med arbetet i fas 3 är att ta fram ett underlag för införande av konkreta ITS-åtgärder som kan genomföras inför och under kommande byggtid. Målet med förstudien var att den bruttolista av åtgärder som har tagits fram under fas 1 och 2 skulle konkretiseras och att en åtgärdsplan för ITS/Gods 2016 skulle arbetats fram. Identifierade åtgärder skulle förankras i dialog med berörda parter för att identifiera förslag till åtgärdsägare, konsekvenser för resurser, kostnad och förvaltning.

Beroende på vilka åtgärder som i åtgärdsplanen blir förankrade hos en åtgärdsägare, kan ytterligare finansiering komma att sökas ut från DART².

---

¹ ITS – Intelligent transport system

² DART – Driftsättning av regional trafikinformation

Omfattning

Tidigare förstudier (fas 1 och 2) har resulterat i en behovsanalys och en konkretisering av utvecklingsförslag samt initiering av en pilot för SPA Trafiken.nu på terminal, se Bilaga 1.

Fas 3 omfattade två delar:

1. Genomförande av Pilottest av Trafiken.nu på terminal. Uppstart, utvärdering samt förslag till konceptualisering för vidare lansering till andra terminaler/logistikintensiva verksamheter etc.
2. Åtgärdsplan - Dialog/förankring och konkretisering av utvecklingsidéer som tagits fram i tidigare förstudier, för att hitta ägare och förvaltare till olika delar, identifiera konkreta åtgärder (produkter och tjänster), konsekvenser med avseende på resurser och/eller kostnad samt se hur utvecklingen på bästa sätt kan fortsätta. Inklusivt översyn och uppdatering av en åtgärdsplan 2016 avseende ITS/Gods. Åtgärdsplanen ska fungera som ett underlagsmaterial för att förankra åtgärder och projekt internt samt inom/mellan olika intressenter (lista nedan) samt tydliggöra vilka beslut och åtgärder som behövs.

Intressenterna till detta arbete är främst Samtliga parter inom DART, Trafik Göteborg, KomFram, SAMKO samt gods- och logistikansvariga inom Trafikkontoret (TK) Göteborgs Stad och Trafikverket (TRV).

Del 1 - Pilot Trafiken.nu på terminal

Testet genomfördes under 10 veckor med uppföljning med enkät före och efter. Piloten har fallit väl ut och gett mycket värdefull input till vidareutveckling av Trafiken.nu. Förslag till vidareutveckling finns beskrivet i Åtgärdsplan punkt 1 och 3.

Piloten Trafiken.nu på terminal genomfördes på DB Schenkers terminal samt hos trafikledningen för deras distributionsåkerier (Bäckebols åkeri och TGM). Tät dialog har under hela arbetet förts med ledning på Schenkers distrikt och trafikledning såväl som med åkeriernas ledning för förankring samt för att fånga upp synpunkter. Teknisk utrustning så som dator och skärmar tillhanda höll deltagande företag själva. För att få in mer generella synpunkter har dialog förts även med branschorganisationen Sveriges Åkerier.

Allt material avseende piloten Trafiken.nu på Terminal finns sammanställt i Bilaga 1. Där beskrivs bakgrund och syfte, förberedelse, enkät inför för pilot, genomförande och utvärdering av piloten. Dessutom finns förslag till konceptualisering och förslag på nästa steg. Materialet kan med fördel användas som bas om fler företag ska testa Trafiken.nu på terminal samt om det skapas en produkt SPA³ Trafiken.nu på terminal. Övergripande resultat av piloten presenteras nedan.

Resultat av informationsmöten och enkät innan pilot

En inledande enkät genomfördes med berörda användare, främst trafikledare och chaufförer, innan piloten genomfördes. Enkäten handlade om hur information om trafikstörningar fås idag. Vilka kanaler som används, från vem informationen kommer mm för exakta frågor och svar se Bilaga 1, s.8 och s.23-30. De vanligaste informationskällorna för att få trafikstörningsinformation var muntligt eller via telefon, även webbsidor och radio används. Ett fåtal tar del av trafikinformation dagligen, de flesta en till flera gånger per vecka. Man lämnar ifrån sig trafikinformation betydligt mer sällan än man får information. Man ser stor nytta med störningsinformationen främst på i det dagliga arbetet, men också viss nytta för planering på medel och lång sikt (information om kommande störningar). Man hade inte så stor kännedom om att trafikstörningsinformation finns tillgänglig för både kommunala och statliga vägar. Kännedomen är låg om att det finns en gemensam trafikledningscentral, Trafik Göteborg samt att störningsinformationen finns som "öppen data"⁴.

Det finns ett stort intresse och engagemang för att i större utsträckning nyttja trafikstörningsinformation för att effektivisera sitt arbete. Potentialen upplevs som stor och man uttrycker att behovet och nyttan troligen kommer att öka under kommande byggtid. Trafikledningen vill börja ändra arbetssätt för hur man får till sig samt sprider information kring trafikstörningar redan nu för att vara väl förberedda vid kommande störningar under byggtiden i Västsvenska paketet. Vid träffarna framkom en hel del konkreta förslag på hur informationen skulle kunna förbättras på Trafiken.nu för att vara till mer nytta för yrkestrafik. Detta har under projektets gång återförts till arbetsgruppen för Trafiken.nu.

Det verkar finnas stor potential till att få mer nytta av Trafikinformation i realtid främst genom ökad användning. Detta kan uppnås genom att sprida information om Trafiken.nu, Trafik

³ SPA- Skylt På Arbetsplats (liknande den för realtidsvisning av hållplatsinformation som finns för kollektivtrafik)

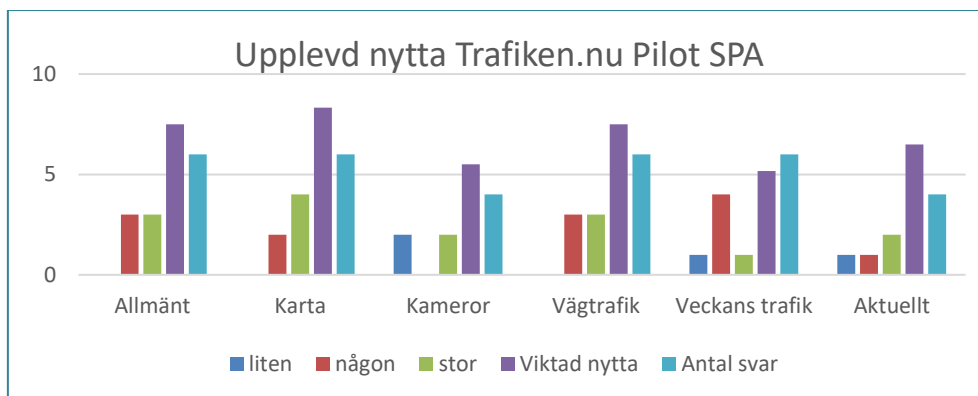
⁴ I och med att det är s.k. "öppen data" kan informationen hämtas och visas av andra aktörer i exempelvis i navigatorer och på Google maps.

Göteborg samt att störningsinformation finns som "öppen data" till denna målgrupp (Godstrafik/Näringslivets transporter/Yrkestrafik) i högre utsträckning än idag.

Resultat av enkät som genomfördes efter pilot

Efter pilottestet genomfördes en enkät om nyttan samt funktionerna på webbsidan Trafiken.nu. Trafikledarna fick svara på frågor om respektive avsnitt på Trafiken.nu samt generellt hur de upplevde nytta och tydlighet bl.a. samt ge förslag på förbättringar. En person på Trafikledningen hjälpte till att samordna genomförande av enkät av deltagande trafikledare samt att förmedla det samlade intrycket till projektet. Sex trafikledare totalt deltog i undersökningen.

Sammanfattningsvis var responsen från användarna i piloten mycket positiv till Trafiken.nu. Man ansåg sig ha nytta av trafikinformationen på Trafiken.nu. Mest nytta upplevdes av kartan samt störningsinformationen för vägtrafik, se Figur 1.

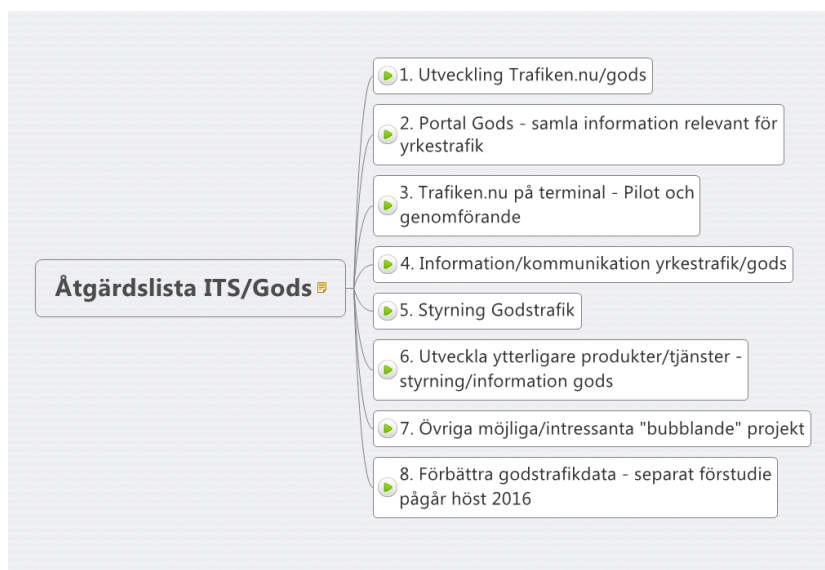
Figur 1. Ur sammanställning utvärdering Pilot. Upplevd nytta med olika avsnitt på Trafiken.nu efter 10 veckors pilotperiod av Trafikledare på distributionsåkerier *Viktad nytta utgörs av medelvärdet av svaren där: liten = 1p, någon =5p, stor = 10p

Varje avsnitt har utvärderats mer i detalj och de resultaten finns i sin helhet i Bilaga 1, s. 32-36.

Del 2 - Åtgärdsplan

För att kunna ta fram en bra åtgärdsplan för ITS och godstransporter har omfattande dialog/förankring och försök till konkretisering av konkreta utvecklingsidéer som tagits fram i tidigare förstudie gjorts. Resultat av tidigare förstudier finns samlade i Bilaga 2. Där beskrivs bakgrund och behov, strategier och arbete inom Västsvenska Paketet för Näringslivets transporter/gods.

Bruttolistan som tidigare identifierats i fas 1 och fas 2 omfattar område 1-7, se Figur 2. Dessa har vidareutvecklats i Fas 3 och område 8 har tillkommit.

Figur 2. Bruttolista åtgärdsförslag ITS Gods inom VP

Det är många olika intressenter som är involverade både när det gäller definiering av krav och behov för Näringslivets transporter och när det gäller utveckling, driftsättning samt förvaltning av olika åtgärder. Detta har inneburit att dialogprocessen har varit iterativ och flera möten har hållits med var och en av de olika intressenterna. Processen och beskrivning av dialog med olika grupperingar så som:

- KomFram
- Trafik Göteborg
- Trafiken.nu
- E45-piloten
- DART

finns samlat i *Bilaga 3*.

Konkretisering och ägandeskap för olika idéer i bruttolistan har varit svårare än vad som bedömdes vid uppstart av förstudien.

Översiktmatris Åtgärdsplan

För att kunna utveckla och implementera åtgärder har olika behov identifierats för respektive område. Inom vissa områden krävs det beslut, för andra utredning samt någon form av åtgärd samt resurs för att kunna vidareutveckla lösningar, se Tabell 1.

- **Beslut (B)** behöver tas i Trafik Göteborg samt inom KomFram avseende gods/näringslivets transporter. Detta påverkar främst område 1-3.
- Information till målgruppen gods/näringslivets transporter behöver komma med i ordinarie **kommunikationsplaner (K)** inom Trafik Göteborg, Trafiken.nu samt i KomFram. Påverkar alla områden men specifikt område 4.
- KomFram behöver ta **beslut** om styrprinciper samt ev. åtgärder (produkter/tjänster) riktade till denna målgrupp
- DART kan fortsätta fungera som **stöd** för alla identifierade områden och kan också bistå med **utredning (U), åtgärder (Å) och tester (T)**.

Tabell 1. Översikt Åtgärdslista samt identifierade behov av exempelvis beslut, resurser mm för olika intressenter

Åtgärdsplan	Trafik Göteborg	Trafiken.nu	KomFram	DART Intern Tk resurs
1. Utveckling Trafiken.nu/gods	B	U + Å		Stöd för
2. Portal Gods/yrkestrafik		?		
3. Trafiken.nu på terminal		Å		
4. Information/kommunikation Gods/yrkestrafik	K	K	K	Kan bistå med U, Å och T
5. Styrning Godstrafik	(B)		B	
6. Utveckling Produkter/tjänster				
7. Intressanta Projekt "bubblare"				U
8. Förbättra godstrafikdata - separat förstudie			R	U

När det gäller punkt 8. Förbättra godstrafikdata har en separat förstudie (**Utredning**) initierats under våren 2016 med finansiering från DART. Viktigt är att det finns med resurser (**R**) från KomFram i förstudien.

I avsnitten 1-8 nedan finns en sammanställning över identifierat behov, status och förslag till fortsatt arbete för respektive område beskrivet mer i detalj.

1. Utveckling Trafiken.nu/gods

Trafiken.nu är främst utvecklad för målgruppen pendlare och Näringslivets transporter är inte primär målgrupp. Näringslivets transporter på väg har dock samma behov som övriga bilister om information om trafikläge samt avhjälpning av störningar. Vid dialog med bland andra Åkeriföreningen samt Göteborgs gods nätverk blev det ganska tidigt i arbetet klart att nytta med Trafiken.nu upplevdes som stor redan idag, men att den också skulle kunna bli till ännu större nytta om specifika anpassningar för att stödja näringslivets transporter gjordes.

Behov

En bruttolista av ett antal olika utvecklingsförslag som skulle kunna vara till nytta för yrkestrafik och utveckling av Trafiken.nu för gods är därför den första stora modulen i Åtgärdsplanen. En hel del återkoppling och förslag på utveckling av Trafiken.nu har kommit fram i dialogen med deltagande företag. De har under förstudiens gång återkopplat till arbetsgruppen Trafiken.nu och en del åtgärder har initierats redan under förstudien.

Status

När det gäller förbättrad tydlighet för Trafikinformation (dynamisk) anpassad för godstrafiken pågår många av förbättringsförslagen, se status Tabell 2 och Tabell 3. Framför allt gäller det de förslag som är mer generella och som är positiva även för Trafiken.nu:s huvudmålgrupp pendlare.

När det gäller de åtgärdsförslagen som är mer riktade specifikt till Näringslivets transporter så som Statisk information avseende exempelvis bärighet, höjd- och längdbegränsningar så behövs det beslut från Trafiken.nu:s styrgrupp (Styrande Rådet för Trafik Göteborg) om att inkludera Näringslivets Transporter som målgrupp för utveckling av informationsprodukt/tjänster samt resurser för utveckling, kvalitetssäkring samt förvaltning.

Masterplan för trafikstörande projekt finns i dagsläget inte publikt, men olika alternativ och spår utreds och utvecklas. Ett förslag på en produkt/tjänst/ "Långtidsprognos" har tagits fram inom ramen för "Nya Vägvanor" i Pilot 45:an. KomFram ledningsgrupp har tagit beslut om att utveckla en produkt/tjänst och föreslår att den ska ligga inom Trafik Göteborgs verksamhet. Trafik Göteborg behöver ta beslut om detta och ev. får DART i uppdrag att utveckla tjänst/produkt.

Trafik Göteborg (Trafiken.nu) kan antingen hänvisa till informationen om den läggs upp på annan plats med annan förvaltning eller aktivt bidra till utveckling redaktionellt mm.

Tabell 2. Åtgärdslista, status. Modul 1. Utveckling Trafiken.nu/gods

Åtgärdslista, status	
Moduler	Status/kommentarer
1. Utveckling Trafiken.nu/gods	Åtgärdslista till Trafiken.nu, trafikredaktion och inspel till KomFram
Trafikinformation (dynamisk) - anpassad för godstrafiken Pop-up eller push-notiser när det uppstår akuta händelser Öka informationsinnehållet vid akuta störningar Vid stor störning bör trafiken visas i annan färg - t.ex. mörk röd eller svart (till skillnad från kö)	Åtgärdslista till Trafiken.nu Pop up på webbsida (Trafik Göteborg) Användning av Blå balk utökas till 24h - undersöks vidare Färger utreds - dessutom pågår förbättrad restidsvisning
Statisk information - extra lager i karta (GIS info) Miljözon etc se förstudie Bärighetsgrad Höjd- och längdbegränsingar Lastplatser	Åtgärdslista till Trafiken.nu. Beslut om målgrupp behöver ändras Trafik Göteborg (DART) Samordnas med övrigt arbete inom DART kopplat till geodata Tillgänglig data via LV och NVDB Position för lastplatsskylten finns i GIS-format Avvaktar Trafik Göteborgs beslut om informationsprodukt/tjänst för Näringslivets transporter.
Kalenderfunktion - möjlighet att filtrera Olika tidsspänn, olika trafikslag etc. Bra bas i nyhetsbrev med olika tidshorisont - veckobrev	Pågår i Trafiken.nu - pågår men inväntar byte av plattform Stort jobb Trafiken.nu pågår för att byta version på plattform. Ny version möjliggör att Veckans trafik ska bli kalender. Plattformsbyte under höst 2016 Behov av fler redaktörer på gång.
Vägarbeten - filtrering exempelvis stråk + älv förbindelser Möjlighet till filtrering utifrån geografiska områden Se exempel Trafiken.nu Stockholm som har filtrering i zoner Ex. stråk och förbindelser över älven	Pågår i Trafiken.nu
Masterplan trafikstörande projekt - publik Ta fram en publik variant som kan spridas till allmänhet och Excellista eller liknande	Olika initiativ pågår: beslut inom KomFram, pilot NVV - Pilot Trafikprognos inom E45-piloten, NVV - KomFrams ledningsgrupp beslutat om produkt/tjänst Behöver kopplas till kravställning om underlag till Trafikredaktionen. Trafikredaktionen behöver ett utökat uppdrag att lägga ut informationen i rätt format på en evt kommande portal .
Nyhetsbrev - olika horisont och målgrupper Utveckling med fler tidshorisont per månad/kvartal/år? Mer målgruppsanpassade nyhetsbrev. Exempelvis Transportörer/åkare	Trafikredaktionen avvaktar förstudie: Redaktionellt arbete kopplat till gods Ytterligare information i Trafiken.nu t.ex. "Trafiken imorgon" (se noteringar Dialogmöte Bäckebol)
Flerspråkig trafikinformation Svenska, Engelska, Tyska?	Avvakta. Ej prioriterat men ligger på lista för Trafiken.nu. Redaktionell text engelska. Välja språk på site

Tabell 3 visar status för olika förbättringsförslag för Trafiken.nu lite mer detaljerat. Exempelvis förändrad användning av Blå Balk för enklare och mer lättbegriplig information samt mer frekvent och informativa uppdateringar vid stora störningar håller på att genomföras, se. Behov kan kanske finnas påverka hur rutiner utformas med input från Näringslivets transporter för att största möjliga nytta ska erhållas.

Tabell 3 Status för olika förbättringsförslag för Trafiken.nu⁵

Kort beskrivning	Status (genomförd, pågår, utreds, ej aktuell, on hold, ej prioriterad)	Kommentar
1. Enklare mer lättbegriplig info	Pågår, delvis genomförd	Blå balk - Vid stor påverkan – läggs blå balk ut dygnet runt nu. Instruktion och rutin för användning av Blå Balk och informationstext håller på att ses över.
2. a Skala trafikstörning	Utreds	Redaktionell bedömning. Blå balk ska bara användas vid stor störning Instruktion och rutin för användning av Blå Balk och informationstext håller på att ses över.
2. b Popup funktion nya händelser	On hold	Behovet av att uppmärksamma visuellt nya händelser som påverkar trafikläget på skärmen. Inte bara stora störningar
3. a Stopp tydligare framgå på karta	Pågår	Definiera om färgkoder. Nya färger utreds. Ex mörkrött vid helt stopp Implementering tidsatt till tidig höst.
3. b Mer frekvent och informativ info stora störningar	Pågår	Se punkt 1 ovan avseende förändrad användning av Blå balk
4. Rek. Alternativa vägar	On hold	Redaktionell fråga. Dåligt med resurser. Idag Analys funktion kan kanske hjälpa till Höst/årsskifte.
5. Restid olika alternativ till målpunkt	Pågår	Floating Car data restider pågår. Driftsättning slutet augusti. Kan användas även för prognoser. Visa restider visuellt i karta för olika alternativ?
6. Pushad info (telefon/mail)	Utreds	Förstudie App. Någon form av push funktion troligen i samband med app. Koncept tas fram och ska sedan beslutas. Maillösningar mindre önskvärd. Blå balk info behöver pushas.
8. Placering Blå balk ändras	Ej aktuell	Hamnar i kartan. Går att klicka bort men ej flytta.
9. Framkomlighet graderas ytterligare på karta.	Pågår	se punkt 3 ovan
12. Längre horisont störningar ruttplanering	Ej prioriterad	Ej aktuell på Trafiken.nu eftersom näringslivets transporter/gods ej ingår inom befintligt uppdrag, men inom Trafik Göteborg diskuteras andra tidshorisonter. Förslag om långtidsprognos finns från Nya Vägvanor. Avaktar beslut.
13. Förbättrad filtrering textbaserad trafikinfo	Pågår - Driftsätts inom kort	Ganska klar juni 2016. Prioritering av vad som ska visas pågår. Användare ska kunna välja stråk. Hela sidan anpassas då till info i det stråket. Flera stråk ska vara möjliga att välja.
14. Miljözonsinfo sökbar	Ej prioriterad	Näringslivets transporter/gods ingår i dagsläget ej i målgrupp för Trafiken.nu
15. Bärighet, dispens, framkomlighet	Ej prioriterad	Näringslivets transporter/gods ingår i dagsläget ej i målgrupp för Trafiken.nu
16. Trafiken imorgon	On hold/ej prioriterad	Inom realistisk horisont imorgon omfattas av uppdraget för Trafiken.nu. Resursfråga.

Förslag till åtgärder

- Beslut att inkludera Näringslivets transporter i Trafik Göteborg och i Trafiken.nu:s målgrupper behöver tas av Styrande rådet för Trafik Göteborg för att förslag som syftar till att underlätta för denna målgrupp ska kunna utvecklas.
- Om Trafik Göteborg (Trafiken.nu) aktivt ska bistå med utveckling av tjänst/produkt behövs beslut om vilka åtgärder som ska genomföras samt finansiering, resurser och förvaltning.
- Förslaget är att DART fortsätter att hålla vidare dialog med Trafik Göteborg och bidrar efter behov med stöd och utveckling.
- DART föreslås också bidra med att hjälpa till att direktkanal mellan företag som deltagit i pilot samt Trafik Göteborg och Trafiken.nu kan skapas för ex. ömsesidiga studiebesök eller bara informationsutbyte om så önskas.

2. Portal Gods – samla relevant information för yrkestrafik

Det finns mycket information som Näringslivets transporter behöver känna till och ska följa på en rad olika ställen på nätet så som regler avseende farligt gods, lokala trafikföreskrifter, miljözoner, bärighetsklasser och höjd- och längdbegränsningar mm.

⁵ Återkoppling och status erhållen dels vid möte med arbetsgruppen Trafiken.nu juni 2016 då resultat från Pilot presenterades och övriga utvecklingsförslag i bruttolista diskuterades, men också intervju med Elin Dahlgren efter mötet

Behov

För att förenkla för Näringslivets transporter att hitta relevant information skulle en samlingsportal kunna underlätta. Exempelvis finns mycket bra information på trafikverkets sida *Läget i trafiken* under fliken *Yrkestrafik*, men få användare i denna målgrupp verkar känna till den idag.

- Genom att samla användbara länkar exempelvis om en Trafiken.nu/gods sida skapas skulle kunna ge ett stort mervärde för branschen till en förhållandevis liten kostnad. För att minimera underhåll och att länkar föreslår vi att det utformas på liknande sätt som hemsidan för samhällsskydd och beredskap så att länkar sker i första hand till huvudsidor med anvisning om hur specifik information hittas. Länkar som ändras på ändras sidor kan annars lätt skapa mycket administrativt arbete.
- Utformning av sådan sida bör göras i samverkan med branschorganisationer och representanter från målgruppen. Förslag att börja med något enkelt för att sedan ev. bygga vidare.

Tabell 4. Portal Gods – samla relevant information för yrkestrafik

2. Portal Gods - samla information relevant för yrkestrafik	Kan läggas som kortfattad information på Trafiken.nu /gods. Hänvisa till huvudsidor se MSB Farligt gods myndighetsansvar
I anslutning till Trafiken.nu eller fristående sida se Freight information London för inspiration	Det här information som är intressant och relevant och kan ligga som länkad information efter beslut om Näringslivets transporter som målgrupp på Trafiken.nu.
Initialt arbete Framtagning innehåll i nära dialog med branschen WS, innehåll prioritering etc. Dialog med aktörer som länkas till TS, TrV Polisen kommun etc. Bygga sida, implementera och förvalta	
Samla användbara länkar: Från Transportstyrelsen, Trafikverket, Kommuner, Polisen etc. Ex: Miljözoner Trängselskatt Databas Lokala trafikföreskrifter Bärighetsklasser BK1-3 Höjd och längdbegränsningar Säkra uppställningsplatser Samla annan bra information som yrkesförare har nytta av Regional och/eller nationell	

Status

Ingen sådan portal för godstrafik finns i dagsläget. En sådan portal skulle kunna vara en del av Trafiken.nu/gods om beslut att ta fram en sådan fattas.

Förslag till åtgärder

- **Beslut** att inkludera Näringslivets transporter i Trafik Göteborg och i Trafiken.nu:s målgrupper behöver tas av Styrande rådet för Trafik Göteborg för att förslag som syftar till att underlätta för denna målgrupp ska kunna utvecklas, beslut om åtgärder samt tillsättning av resurser.
- **Beslut** om införande av Trafiken.nu/gods skulle behöva fattas av Trafik Göteborg. Resurser för utveckling, redaktionella resurser samt förvaltning skulle behöva tillföras.
- DART kan bistå i dialogprocess med näringslivet genom upparbetade kanaler.

3. Trafiken.nu på terminal – pilot och produkt/tjänst

Med inspiration från kollektivtrafiksidan har en Pilot med trafikinformation i realtid testats på Terminal. Se merinformation i avsnitt Del 1 - Pilot SPA Trafiken.nu på Terminal.

Behov

Med bättre tillgång till realtidsinformation om störningar i samband med planering av produktionen hos transportörer förväntas effekterna av störningarna till viss del kunna minskas.

- Informationsinsatser kan sedan göras till primära målgrupper såsom Logistikintensiva verksamheter, exempelvis terminaler för omlastning/lagring av landtransporterat gods, hamn/färjeterminaler och kombiterminaler, noder för produktion (ex. Volvo, Svenska mässan), konsumtion (Innerstaden, Centralen-området, extern handel m.fl.), producenter kollektivtrafik/taxi, terminaler avfallshandling.

Tabell 5. Pilot och genomförande av Trafiken.nu på terminal

<p>3. Pilot och genomförande Trafiken.nu på terminal</p> <p>SPA Trafikinformation på Terminal</p> <p>Vidare arbete Pilot - uppstart och utvärdering Hjälpa till att få upp och få igång skärmar Trafiken.nu på arbetsplats Utvärdering innan och efter en testperiod av användare (chaufförer distribution/fjärr) Vidareutveckla och konceptualisera Sprid förfinat koncept till fler Bearbeta aktivt för att stimulera att trafikinformationen används Bidra till att fler skärmar för trafikinformation kommer upp på terminaler och i Revidering bruttolista i samband med slutrapport</p>	<p>Förslag om att Trafiken.nu kan vara hemvist för produkt/tjänst Trafiken.nu på arbetsplats. Beslut om att Näringslivets transporter ska ingå som målgrupp för Trafiken.nu behövs av Trafik Göteborg. Möjlig fortsatt pilot hos t.ex. PostNord, DHL eller GLC</p> <p>SPA: Skarp funktion på hemsidan inklusive förvaltning och marknadsföring (Trafiken.nu)</p> <p>Kan trafiken.nu utveckla och vara förvaltare av generell tjänst SPA trafikinformation? Kan trafiken.nu ta om hand synpunkter och utvecklingsförslag från användare? Abonnemang liknande Västtrafik? Registrerad användare Paketering till färdiga layouter? Skärm</p>
---	---

Status

Beslut om genomförande av Pilot Trafiken.nu på Terminal för att testa nytta samt få in synpunkter på anpassningar av Trafiken.nu för målgruppen näringslivets transporter/gods togs i DART under hösten 2015.

Pilot är genomförd våren 2016 med gott resultat. Redan nu ser användarna stor nytta av trafikinformationen på Trafiken.nu. Man anser också att den skulle kunna vara till ännu mer nytta om vissa förbättringar genomfördes samt vissa anpassningar för målgruppen Gods/näringslivets transporter för mer information om detaljer, se beskrivning och utvärdering Bilaga 1 samt avsnitt om Pilot i detta PM.

Förslag till åtgärder

- Beslut att inkludera Näringslivets transporter i Trafik Göteborg och i Trafiken.nu:s målgrupper behöver tas av Styrande rådet för Trafik Göteborg för att förslag som syftar till att underlätta för denna målgrupp ska kunna utvecklas, beslut om åtgärder samt tillsättning av resurser.
- Trafiken.nu utvecklar en färdig tjänst/produkt SPA Trafiken.nu, se detaljer i Bilaga 1 s.19-21.Information om produkten föreslås läggas på Trafiken.nu. Även utveckling och förvaltning samt att möjlighet för användare att lämna synpunkter föreslås Trafiken.nu ansvara för.

- Skarp funktion SPA Trafiken.nu inklusive förvaltning och marknadsföring föreslås ligga på Trafiken.nu Finansiering kan sökas ut från DART.
- Kostnaden för att ta fram en färdig tjänst/produkt SPA Trafiken.nu bedöms som relativt liten eftersom det handlar om att paketera trafikinformation i realtid som redan finns på Trafiken.nu. Genom att skapa ett enkelt gränssnitt till användare med personliga inställningsmöjligheter utifrån ett standardutbud på liknande sätt som Västtrafiks hållplats information skulle en enkel tjänst kunna erhållas. Företagen håller själv med teknisk utrustning och internetuppkoppling. Bedömningen är att det inte behövs så mycket förvaltning i form av användardialog eftersom det är en enkel och i princip självinstruerande tjänst/produkt. Om man väljer någon form av abonnemangstjänst fås en direktkanal till brukarna som sedan kan nyttjas för spridning av aktuell information om så önskas.
- Nyttan med att paketera SPA Trafiken.nu ses som mycket stor. En produkt skulle göra det enklare att använda och att marknadsföra Trafiken.nu till företag.
  - Det skulle förenkla för företag att få nytta av trafikinformationen på Trafiken.nu i syfte både att förbättra sin verksamhet genom bättre möjlighet att planera transporter (Gods/näringslivets transporter)
  - Det skulle också kunna ge mycket positiv marknadsföring av Trafiken.nu och ökad användning av informationen på Trafiken.nu även för målgruppen pendlare. Många företag har idag skyltar i receptionen med hållplatsinformation i realtid för närliggande busshållplatser. Genom att ha Trafiken.nu på en skärm bredvid skulle bilpendlare i större grad än idag anpassa sina resor både i tid och rum och bidra till mindre trängsel i trafiksystemet.
- DART kan bistå med att genomföra ytterligare pilot hos någon/några fler aktörer samt fortsatt att sprida information om Trafiken.nu och Trafik Göteborg genom upparbetade kanaler till Näringslivets transporter exempelvis via Gods nätverk, branschorganisationer Yrkestrafikråd mm

Denna produkt har också en möjlighet till mycket vidare användning än för denna målgrupp exempelvis hos företag med arbetande personal i ex. reception för påverkan av resmönster för pendlare på liknande sätt som SPA Hållplatstider.

Eftersom företagen själva får stå för teknisk utrustning och det som tillhandahålls är störningsinformation i realtid samt information om tjänsten bedöms potentialen för denna tjänst stor till en relativt liten kostnad.

4. Information/kommunikation riktad till yrkestrafik/gods

Det finns ett stort behov av information kring trafikinformation, förväntade störningar för Näringslivets transporter inför den kommande byggtiden. Viss kommunikation/information har skett genom Göteborgs stads gods nätverk, intresset är stort men endast ett fåtal aktörer nås denna väg.

Behov

Stor potential till ökad användning av befintliga produkter, funktionalitet och kanaler bedöms finnas genom ökad informationsspridning och riktade kommunikationsinsatser till målgruppen yrkestrafik/gods inom Näringslivets transporter.

Tabell 6. Information/kommunikation riktad till yrkestrafik/gods

4. Information/kommunikation yrkestrafik/gods	Fortsätt marknadsföra via Trafik Göteborg, Trafiken.nu, Komfram kommunikationsinsatser
Trafiken.nu + Trafik Göteborg + utveckling	Under förstudietid dialog gods nätverk och parter.
Sprid information om nuvarande funktionalitet	Därefter får detta ske genom Trafik Göteborg, Trafiken.nu, Komfram Kommunikationsplaner
Sprid information om Veckans trafik mail nyhetsbrev	Kommunikationsplan för Trafik Göteborg - prioritering internt Trafik Göteborg "vi",
Avvakta Trafik Göteborgskommunikationsplan 2016	samarbetspartners, trafikanter
	Varumärke Trafik Göteborg
	Kommunikation Näringslivet Tk och projekten (näringslivets transporter)
Informations/kommunikationskanaler	Det finns ett stort intresse av att hjälpa till och bidra. Viktigt att ta tillvara på detta.
Använd utarbetade kanaler till specifika målgrupper ex. gods nätverk, åkeriförening, yrkestrafikråd etc.	Kan man etablera permanenta kontaktvägar/samverkanskanaler mellan tex Trafik Göteborg och Trafikledning hos näringslivet. Ta fram lista på företag, kontaktpersoner organisationer och nätverk, konferenser och seminarier där man kan presentera Trafik Göteborg.
Ev. riktade insatser både avseende innehåll och kanal	Åkeriförening ny representant. (SmartSets distributionslista erhållen från Anette Thorén-bra start)
Prenumerationer positivt ger direktkanal ut till intresserade	(jmf kollektivtrafiksidan operatörer)
Yrkestrafik intressant grupp att testa olika kanaler och språk för ex. Radio pod daglig eller veckovis Sv/Eng	Trafik Göteborg (KIC - trafikledning trafikföretag Kollektivtrafik)
	TrV

Status

Information har skett i liten skala i samband med förstudien, men skulle behöva intensifieras och riktas till denna viktiga målgrupp framöver.

Förslag till åtgärder

- Det föreslås att Näringslivets Transporter inkluderas som målgrupp för kommande informationsinsatser och kommunikationsplaner för Trafik Göteborg, Trafiken.nu och KomFram
- DART har möjlighet att bistå till upprättande av permanenta kontaktvägar/samverkanskanaler till branschen bland annat Gods nätverk, yrkestrafikrådet, branschorganisationer så som Sveriges Åkeriföretag. Inom *SmartSet* projektet och projektet *Elektrifierade godstransporter* finns maillistor för denna målgrupp som skulle kunna användas för att nå ut⁶.

5. Godstrafik & 6. Utveckla ytterligare produkter/tjänster för styrning och information

Punkt 5 och 6 har bedömts ha många beröringspunkter och har därför i denna beskrivning hanterats ihop.

Behov

Inom Västsvenska paketet kommer det framöver troligen att finnas behov av att styra Näringslivets transporter i tid och rum för att säkerställa framkomlighet under byggtiden. ITS skulle kunna vara ett hjälpmedel för att göra det dels genom information kring trafikstörningar (på exempelvis Trafiken.nu men också andra kanaler så som radio, nyhetsbrev mm) men också genom aktiv styrning exempelvis ge yrkestrafik prioritet i infrastrukturen via trafiksignaler och styrning genom vägsidesskyltar.

⁶ Projektledaren på Trafikkontoret Anette Thorén har senaste uppdaterade lista

Dessutom kommer det också troligen att finnas ett behov av att utveckla nya tjänster/och produkter för målgruppen Näringslivets Transporter. Att aktivt styra Näringslivets transporter till önskade stråk exempelvis till hamnen eller förbi vissa arbetsområden kommer troligen också att behövas. Då skulle exempelvis VMS-skyltar både fasta och portabla kunna vara till stor nytta.

Tabell 7. Styrning Godstrafik samt utveckling av nya produkter/tjänster för styrning och information godstrafik

5. Styrning Godstrafik	Behov av principer för styrning och omledning för Näringslivets transporter/Gods. Bättre data behövs. Avvakta mer underlag från ex. Komfram och förstudie Godsdata för att konkretisera
Prioritet i infrastruktur Flexibel användning av infrastruktur Virtuella lastzoner Omledning i tid och rum Samarbete Trafik Göteborg med Trafikledning hos Speditörer/åkare (många fler exempel i Förstudie)	Prioriterat gods nät Hur? När? Var? VMS och Trafiken.nu aktiv instruktion om. Reseplanerare. Styr principer som öppen data. Olika styrprinciper i tid och rum. Vägklassificering, trafiksituation mm
6. Utveckla ytterligare produkter/tjänster - styrning/information gods	Behov av VMS för vägledning, tex till Volvo/Hammen eller vid störning. Bättre data behövs. Avvakta mer underlag för att konkretisera
Ex. Vägsidesskärmar Sätt upp skyltar med information om var man kan hitta aktuell trafikinformation på flera språk Skärmar för trafikinformation	Patrik Benrick TrV- åtgärdsägare VMS-skyltar för gods Yrkestrafikrådet efterfrågar restidsinformation nära Centrala staden

Status

I dagsläget sker ingen styrning av godstrafiken och inga specifika produkter och tjänster finns framtagna för denna målgrupp.

Behovet och principer för styrning för Näringslivets transporter under byggtiden behöver ytterligare utredas inom KomFram och möjliga lösningar testas i exempelvis pilotform innan implementering sedan sker i större skala.

Mer underlag behövs för att kunna konkretisera både styrprinciper samt nya produkter/tjänster. När det exempelvis gäller VMS-skyltar behövs mer exakt underlag som placering av skyltar, vilken information ska finnas på dem mm för att framtagna test ska kunna genomföras.

Bättre data för godstrafik skulle också behövas för att ta beslut om omledning m.m. baserat på fakta så att konsekvenser kan förutses och så välgrundade beslut som möjligt kan fattas. Utfall av pågående förstudie Godstrafikdata inom DART (punkt 8) kan vara ett viktigt bidrag till detta.

Förslag till åtgärder

- Tydligare krav och behov behöver definieras av ansvariga för Näringslivets Transporter inom KomFram. Under hösten 2016 planerar KomFram Göteborg Gods att konkretisera sina behov och krav på information och produkter/tjänster. Med detta som bas kan sedan DART bistå med utveckling konkretisering och implementering av nya produkter och tjänster för denna målgrupp
- Beslut behöver tas om styrprinciper och vilket behov som finns avseende nya produkter och tjänster för Näringslivets Transporter. Beslut behöver tas inom KomFram.
- DART kan bistå med förslag till möjliga åtgärder och tjänster för att styra godstrafiken under byggtiden. DART skulle kunna ta fram en "verktygslåda" med tjänster och produkter, där valda delar vidareutvecklas och testas när mer konkret behov

identifierats. Även Omvärldsbevakning och utredning inom detta område kan utföras inom DART. Process för hur detta ska fungera skulle behöva utvecklas.

7. Övriga intressanta "bubblande" projekt

I den föränderliga värld som vi befinner oss i är det viktigt att ta del av lärdomar från goda exempel och andra erfarenheter från projekt som pågår runt om inom detta område

Behov

Många andra intressanta initiativ pågår som det är viktigt att hålla sig uppdaterad om exempelvis sker ett arbete inom arbetsgruppen Urban Mobilty inom Closer där en Workshop-serie avseende Godsdata har hållits start våren 2015, där har Trafikkontoret hittills tagit en aktiv del i detta arbete. Likaså har Trafikkontoret/DART varit aktiva i Nationell ITS Strategi och handlingsplan med fokusområde Citylogistik. Utöver detta pågår en hel del andra intressanta arbeten och initiativ som bevakas genom deltagande på konferenser och allmän omvärldsbevakning.

Tabell 8. Övriga intressanta "bubblande" projekt

7. Övriga möjliga/intressanta "bubblande" projekt	Fortsatt bevakning
Nationell ITS Strategi och handlingsplan - fokusområde Citylogistik	Pågår, Tk deltar
Bränsleuppföljning entreprenad -Pilot pågår enbart entreprenadmaskiner ITS eller manuell rapportering OK	Pågår
Masstransporter - test upphandling ITS krav bränsleuppföljning?	Avvakta entreprenad pilot
Telematics Valley - pilot Gbg GLC mfl.	Ej aktuell
Birminghamn- demo konceptstudie näringslivets transporter (Opticity)	Bevaka

Status

Trafikkontoret tar en aktiv del i nämnda initiativ och lärdomar från andra försök tas till vara på bästa sätt.

Förslag till åtgärder

- Fortsatt bevakning och aktivt deltagande i ovan nämnda forum och nätverk för nyttjande av synergieffekter och inspiration, lärdomar från andra goda exempel. Vid behov av fördjupad kunskap om något specifikt område kan förstudie initieras avseende detta och medel sökas inom DART.

8. Förbättrad Godstrafikdata

I dagsläget finns bristfällig information om godstrafiken och Näringslivets transporter i Göteborgsområdet. Ett antal mycket detaljerade manuella mätningar finns gjorda i centrala staden (Innerstaden och Nordstan). Det finns också mätpunkter för godstrafik både på Trafikverkets vägar och inom staden där data samlas in, men det finns i dagsläget ingen kontinuerligt insamlad statistik och sammanställd statistik för Näringslivets transporter och godstrafik.

Behov

Ökad kunskap och kontinuerlig uppföljning av godstrafiken behövs för att arbeta för framkomlighet för näringslivets transporter under byggtiden exempelvis som underlag för KomFram.

Status

Separat förstudie har initierats och påbörjats inom detta område. Primära intressenter Analysansvarig på Trafikkontoret samt godsansvariga på trafikverket respektive Trafikkontoret. En tidigare utredning "PM Förstudie avseende godsflöden under byggtiden" utgör bas för fortsatt arbete inom detta område.

Förslag till åtgärd

- Pågående förstudie som drivs inom DART avseende förbättrad godsdata Juni 2016-December 2016. I den förstudien är det viktigt att berörda resurser avseende Gods, Analys mm har möjlighet att bidra med behovsbild, krav och aktivt utformande av lösningar för att resultatet ska bli så matnyttigt och användbart som möjligt.

Diskussion/reflektion

Det finns många åtgärder som relativt enkelt skulle kunna genomföras och som bedöms skulle ge stor nytta för målgruppen Näringslivets transporter och godstrafiken. Förslag på åtgärder samt sammanställning av aktiviteter som behövs för att genomföra dessa finns samlade i Tabell 1 i detta PM i detta avsnitt har vi lyft fram de beslut som vi anser skulle behöva fattas samt förslag till vidare arbete inom DART.

Beslut som skulle behöva fattas

- Målgruppen Näringslivets transporter skulle behöva prioriteras upp. De borde ingå i målgrupp för både Trafik Göteborg och Trafiken.nu och beslut om det skulle behöva fattas.
- Beslut från Styrande Rådet (styrgrupp för Trafik Göteborg och Trafiken.nu) om resurser och förvaltning för såväl informations- och kommunikationsinsatser samt utveckling av nya tjänster och produkter riktade till målgruppen Näringslivets transporter och godstrafik.
- Inom KomFram behöver behov och principer för Näringslivets transporter tydliggöras och beslut om vilka åtgärder som behövs fattas.

Förslag till vidare arbete inom DART

Förstudien har under alla tre faser framförallt jobbat med att skapa dialog och diskussion om hur befintliga tjänster och verktyg för trafikinformation, trafikledning och störningshantering kan användas och utvecklas till nytta för Näringslivets Transporter. Detta arbetssätt har varit framgångsrikt, men förutsätter att det finns resurser att driva processerna framåt.

Prioriteringsordning anpassad till Dart:s inriktning från Workshop att prioritera "långt hängande frukter":

1. Bidra i SPA Trafiken.nu Pilot Bidra till utveckling av produkt SPA trafiken. nu på arbetsplats.
2. Utöka test till fler företag med logistikinriktning ev. testa extern skärm (utomhus) på någon/några strategiska platser exempelvis Göteborgs hamn/Stena terminalen.

3. Bistå vid riktade informations- och kommunikationsinsatser – lista nätverk/kontakter samt nyttja upparbetade kontakter med näringslivet/branschen
4. Nya trafiken.nu produkter kopplat till yrkestrafik – bistå som bollplank och pilot testa b-versioner, utformning layout.
5. DART kan utveckla koncept och lösningar som sedan kan avropas av olika projekt. Det kan röra sig om både framtagning av produkter, förvaltning och styrning. VMS-skyltar är ett exempel där behov har identifierats både av stationära och mobila. Dock är det viktigt att klargöra exempelvis: Vem ska äga dem? Vem ska förvalta? TrV? Vem prioriterar och säkerställer resurser. Vem tar fram krav? Gör TrV Underhåll det? Etc.

Vår bedömning är att fortsatt arbete behöver ske inom Trafik Göteborg, KomFram samt Trafiken.nu för att underlätta framkomlighet för Näringslivets transporter under byggtiden. DART skulle även fortsättningsvis kunna fortsatt ha en stödjande roll och hjälpa till med exempelvis utredning, utveckling av tjänster och produkter samt testning samt att driva dialogprocessen med intressenterna för att gemensamt arbeta med dessa frågor.

Källor/dialog

Pilot –

Bench marking skärmar SPA kollektivtrafik etc.:

Christer L Erlandsson, Trafikkontoret Göteborgs Stad

Richard Fresk, Västtrafik

Mikael Faleke, Västtrafik

Pia Holmin, Sweco

Speditör/transportörer/Branschorganisation

Tony Ekvall, DB Schenker, Distriktschef Göteborg

Roger Nilsson, VD TGM & Bäckebols åkeri (distributionsåkerier DB Schenker)

Patrik Nilsson, Bäckebols åkeri

David Sandström, Bäckebols åkeri

Annika Persson, Sveriges Åkeriföretag ansvarig i Väst

Trafik Göteborg/ Trafiken.nu/Pilot 45:an

Susanne Planath, ansvarig Trafik Göteborg

Monica Blixt, Trafikkontoret

Camilla Nordström, Trafikkontoret

Elin Dahlgren, Trafikverket

Sara Vahlberg, redaktör Trafiken.nu

Hans Arby, konsult Trafikkontoret

Magnus Wennersten, konsult Trafikkontoret

Malin Stoldt, Trafikkontoret

Dagliga leveranser Trafikkontoret / KomFram Göteborg/ Godsansvariga Trafikverket och Trafikkontoret

Magnus Jäderberg

Ma-Lou Wihlborg

Magnus Ekelund

Malin Schöldstein

Anette Thorén, Hållbara transporter Gods

Patrik Benrick, Trafikverket

GDC2014, uppföljning

Anders Hjalmarsson Viktoria institutet

Martin Åhlin, TrafiQ

Jenni Berndtsson, TrafiQ

Zeljko Simunovic, GIS-samordnare IT-Förvaltning, Trafikkontoret

Öppen data Göteborgs Stad

Christer Erlandsson, Trafikkontoret

Bilagor

- Bilaga 1. Sammanställning_Pilot_Trafiken_nu_på_Terminal_20160630 *(separat PDF)*
Bilaga_1_1_Instruktion_SPA_Trafiken_nu *(separat PDF)*
Bilaga_1_2_Informationsmöte *(separat PDF)*
Bilaga_1_3_Enkät_innan_Pilot *(separat PDF)*
Bilaga_1_4_Utvärderingsenkät_Pilot_SPA_Trafiken_nu *(separat PDF)*
Bilaga_1_5_Tips_utrusting *(i detta dokument)*

Bilaga 2. Tidigare arbete ITS/Gods inom Västsvenska paketet

Bilaga_2_1_Forstudie_Fas_1_201411

(separat PDF)

Bilaga_2_2_Forstudie_Fas_2_20151117

(separat PDF)

Bilaga 3. Dialogprocess med DART, KomFram, E45 piloten, Trafiken.nu, Trafik Göteborg, m.fl.

Bilaga 4. Bruttoлиста Åtgärdsförslag

(separat PDF)

Bilaga 1. Sammanställning_Pilot_Trafiken_nu_på_Terminal

Bilaga_1_ Bilaga 1 Sammanställning_Pilot_Trafiken_nu_på_Terminal_20160707 (separat PDF)

Bilaga_1_1_Instruktion_SPA_Trafiken_nu (separat PDF)

Bilaga_1_2_Informationsmöte (separat PDF)

Bilaga_1_3_Enkät_innan_Pilot (separat PDF)

Bilaga_1_4_Utvärderingsenkät_Pilot_SPA_Trafiken_nu (separat PDF)

Bilaga_1_5_Tips_utrusting, se nedan

*****

SKÄRMAR

Tips från Trafikkontoret IT som själva monterat skärmar för att bland annat visa bokning av konferensrum och avgångar kollektivtrafik (kontorsmiljö):

Något sånt här kan bli bra.

<https://www.komplett.se/product/841960/datorutrustning/bildskrm/public-display/samsung-40-led-public-display-dm40e>

<https://www.komplett.se/product/841959/datorutrustning/bildskrm/public-display/samsung-32-led-public-display-dm32e>

Tips från Västtrafik:

Det låter spännande med info trafikläget för godstransporter.

Det räcker med en enkel pc, eftersom det inte är några krävande program som behövs tjänsten.

Däremot kan det kanske behövas en större skärm beroende på hur nära man kan läsa på den.

För Realtid på arbetsplats brukar vi rekommendera minst en 24"-skärm.

KAPSLAD SKÄRM DÄR DATOR INGÅR

Uppgifter från Per-Olof Diderot diderot@trivector.se (säljare)

Bifogar vårt produktblad för DSI-serien som är lämpad för inomhusbruk.

http://www.trivector.se/fileadmin/uploads/System/PDF/DSI_2015-03-30.pdf

Prisnivån ligger för en komplett kapsling inkluderat med inbyggd dator på följande pris per storlek och enhet.

DSI40 - 24 828 kr

DSI46 - 28 718 kr

DSI55 - 30 902 kr

DSI65 - 46 500 kr

*****

Bilaga 2. Tidigare arbete ITS/Gods inom Västsvenska paketet

Arbetet inom förstudien Gods och Dart – fas 3 bygger på det tidigare arbetet för fas 1 och 2 (B140613_9, B141211_03).

Fas 1: Förstudie Väst Svensk paketet – ITS och gods/distribution

Första arbetet som utfördes 2014 var en scanning över behov och möjligheter med ITS Gods i samband med byggtiden för Västsvenska paketet. Främst var det en kartläggning av behov hos branschen, användning och möjligheter samt goda exempel. Detta togs fram med hjälp av en rad olika källor så som underlagsmaterial från Innovationstävlingen Göteborg Distribution Challenge (GDC2014), intervjuer med branschen och forskare samt litteraturstudier och erfarenheter från tidigare projekt så som SendSmart. Resultatet blev en bruttolista på idéer och kanaler samt förslag på fortsatt arbete, för detaljer se

[Bilaga_2_1_Forstudie_Fas_1_201411 \(separat PDF\)](#)

Fas 2: Fördjupning förstudie Västsvenska paketet – ITS & Godsdistribution

Under 2015 genomfördes fas 2 där den första förstudien fördjupades. Information och dialog om Trafiken.nu och Trafik Göteborg genomfördes i Göteborgs godsnätverk, med åkeriförening samt vissa speditörer och åkare. Initiering av en Pilot Trafiken.nu på terminal. Kommersiella produkter/tjänster ex. GDC2014 vinnaren Trafiq behov av bra kvalitet på öppen data, dialog fördes under hösten. Behov för utveckling av Trafiken.nu/gods undersöktes ytterligare, idéer har samlats in och bruttolista för utveckling tagits fram. För att komma vidare identifierades det att dialog med olika parter som skulle kunna vara Ägare/förvaltare kravställare samt finansiering etc. var nödvändigt.

Bruttolista utveckling:

1. Utveckling Trafiken.nu/gods
2. Portal Gods – samla relevant information för yrkestrafik
3. Pilot och genomförande Trafiken.nu på terminal
4. Information/kommunikation yrkestrafik/gods
5. Styrning Godstrafik
6. Utveckla ytterligare produkter/tjänster – styrning/information gods
7. Övriga möjliga/intressanta "bubblande" projekt

Under varje huvudrubrik fanns ytterligare en detaljningsnivå med förslag på utveckling som skulle kunna vara till nytta för godstrafiken i staden, för mer detaljerad information se

[Bilaga_2_2_Forstudie_Fas_2_20151117 \(separat PDF\)](#)

Bilaga 3. Dialogprocess med DART, KomFram, E45 piloten, Trafiken.nu, Trafik Göteborg, m.fl.

Ett antal dialogmöten med olika grupperingar har genomförts under denna förstudie. Några viktiga parter och bakgrund samt resultat av dialogerna framgår av sammanställningen nedan.

Dagliga leveranser/ KomFram / Godsansvariga Tk och TrV

Bakgrund i kallelse

Inom DART (ITS-satsningar inom Västsvenska Paketet) har en förstudie tagits fram för att se på behov och möjligheter för trafikinformation till näringslivets transporter. Bl.a. har en pilot tagits fram för att visa trafikinformation från webbtjänsten Trafiken.nu på skärmar hos åkeriföretag som har distributionstrafik inom Göteborg. Vi har också sett på möjligheterna att utveckla Trafiken.nu med anpassad trafikinformation för målgruppen näringslivets transporter i någon form av godsportal.

Vi ser behov av att koppla in KomFram och undersöka hur näringslivets transporter hanteras där och om hur en kravställning till en godsportal kan förankras. Vi behöver också förankra detta inom stadens arbete med gods, så att även kravställningen där blir rätt.

En möjlighet kan vara att göra en konceptstudie för en godsportal inom E45-piloten.

I mötet kommer Sara Ranäng presentera förstudien som underlag för diskussion om hur vi kan gå vidare med idéerna och möjligheten att definiera ett utvecklingsprojekt. Bifogar ett bildspel som visats för arbetsgruppen för Trafiken.nu.

Vid ett första möte framkom följande som är viktigt att ha i beaktande vid fortsatt arbete:

Ur noteringarna "Trafiken.nu har i dagsläget fokus på arbetspendling och ej näringslivets transporter. För att kunna utvidgas för att omfatta även det behövs ett beslut om att det ska omfattas i deras uppdrag. Inom Trafikverket behöver godsfrågan förankras hos Patrik Benrick ansvarig för godsfrågor. I Trafik Göteborg ingår inte heller Näringslivets transporter så som uppdraget är formulerat nu. Inom KomFram finns SAMKO- som arbetar bland annat med trafikföringsprinciper och åtgärder. Godsaspekter ska finnas med och intention att styra godset 2019 finns. Hur ser stegen ut? Vilka scenarios finns? Hur ser inverkan i systemet ut för olika trafikslag? Det finns behov av bra verktyg och kontrollsystem, möjlighet till uppföljning. Diskussioner om att bilda Godsgrupp inom KomFram bestående av Magnus Jäderberg och Patrik Benrick finns.

Frågan om information (dynamisk och statistisk) samt och styrning att det kanske på sikt blir än viktigare med styrning och att en "verktygslåda" för hur, vad och på vilket sätt ITS kan hjälpa till med styrning kanske skulle kunna vara till god hjälp. Detta är något som skulle kunna tas fram inom ramen för DART." Avslutningsvis konstaterades att vi skulle behöva träffas igen i denna konstellation för att kunna spetsa till frågeställningar samt identifiera ägare till olika frågor. Viktigt är att informera och att ha en dialog med näringslivet angående vad som är på gång under byggtiden samt tjänster/information som kan underlätta. Viktigt att fortsätta dialog med Trafiken.nu - trafikredaktionen, pilot 45:an där möjliga lösningar för näringslivets transporter skulle kunna testas.

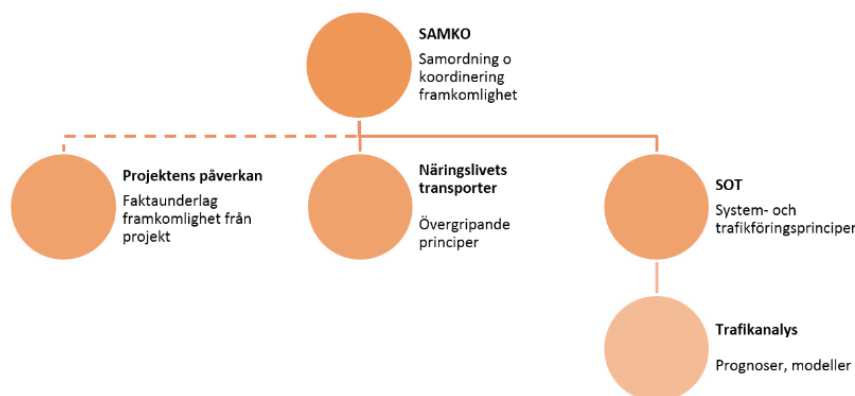
Under våren har sedan ett flertal möten hållits med ansvarig för KomFram samt godsansvariga i den nya gruppering som bildats inom KomFram under våren för att utvärdera vilka krav och behov man ser avseende hur ITS skulle kunna underlätta för framkomlighet för Näringslivets transporter under Byggtiden. Arbetsgruppen Gods inom KomFram var ganska nyligen skapad och dess uppdrag ej helt färdigt formulerat och därför var det svårt att få input om konkreta krav och behov för Näringslivets transporter i detta läge.

Ett antal kritiska områden och intressenter hade identifierats (röda, gula och gröna), dessa har varit input till vilka områden som det är mest intressant att ta ut godsdata (se avsnitt nedan)

I övrigt var det mest konkreta som kom fram behov av VMS skyltar för skyltning till hamnen. Möten har också hållits med godsansvariga samt representanter från Pilot 45 för att försöka få till någon praktisk tillämpning och ev. hinna testa inom ramen för pilot 45 för denna målgrupp samt få en tydligare bild av behov och krav. Se mer info under Pilot 45.

SAMKO/Näringslivets transporter

Parallellt med denna förstudie har det inom KomFram tillkommit en arbetsgrupp som ansvarar för övergripande principer för Näringslivets transporter, se Figur 3. Arbetsgruppen består av Godsansvariga på Trafikverket och på Trafikkontoret Göteborgs Stad. Deras uppgift är att säkra framkomligheten på utpekade vägnät för godstransporter under byggtiden Västsvenska paketet både på in- och kringfartsleder samt in till city samt att verka för att strategierna inom Västsvenska Paketet för Näringslivets transporter genomförs i praktiken. Denna arbetsgrupps arbete har kommit igång under våren 2016.

Figur 3 SAMKO organisation

Initiativ kring Godsdata

Efter en Work Shop avseende Godstrafik och godsdata på Closer återuppväcktes idén om att automatiserad insamling av data skulle vara intressant för att få bättre kunskap om nuläget samt som input för analyser under byggtiden. Idén förankrades tillsammans med analysansvarig Tk även med ansvariga för gods inom Tk och ett utkast till projektdirektiv togs fram inom ramen för denna förstudie. Medel söktes och beviljades inom DART och en förstudie avseende godsdata är initierad. Utgångspunkt är delvis resultaten i PM:et Godsflöden under byggtiden som togs fram på uppdrag av Karin Björklind 2015. Detta är ett nytt förslag till bruttolistan som tillkommit under våren. Separat PD beskriver denna förstudie och testpilot, tanken är bland annat att se potential i att använda data från Fleet management system för att få bättre kunskap om näringslivets transporter. Test för att få bättre kunskap om start- och målpunkter, transportvägar samt belastning olika tider på dygnet mm planeras.

Trafik Göteborg

Dialog kring möjligheter att informera branschen om Trafik Göteborg och Trafiken.nu har förts främst via mail. Resultatet blev fokus främst på information om Trafiken.nu i väntan på kommunikationsplan och officiell invigning av Trafik Göteborg i januari 2016.

Trafiken.nu

Dialog kring möjligheter att informera branschen om Trafiken.nu och nyhetsbrevet Veckans Trafik fördes och ansvariga var positiva till informationsspridning kring detta. Informationsmaterial har erhållits som inom projektet spridits via branschorganisation Sveriges Åkeriföretag, till medverkande företag i Pilot Trafiken.nu på Terminal (DB Schenker, TGM och Bäckebols Åkerier) samt till deltagare i Göteborgs Stads godsnätverk i samband med presentation av Förstudie ITS/Gods på Godsnätverksmöte. Deltagare i godsnätverket är dels speditörer, åkerier men också köpmannaföreningar, fastighetsägare, kommunala förvaltningar ex. Trafikkontoret och Kretslopp och vatten, Trafikverket m.fl.

Informationsåterföring och dialog kring enkät utvärdering Pilot mm har hållits löpande under projektet. 23 juni presenterades resultatet från genomförd Pilot samt föreslagna åtgärdsförslag som återförts under projektiden. Samt status för aktiviteter i Åtgärdslistan från Fas 2 främst avseende Trafiken.nu/gods, Portal Gods och Pilot SPA Trafiken.nu.

Pilot 45:an

Förstudie avseende identifierad bruttolista på möjliga åtgärder (fas 2) presenterades vid ett projektmöte och sedan följdes det upp av ett antal möten för att identifiera möjliga samverkans former för att hitta lösningar som gynnar även för denna målgrupp.

Ur protokoll dialogmöte: "E45-pilot är en del i Nya Vägvanor, samverkan med budget från VP. Mobility management i byggskedet. Komko – får input från olika håll SAMKO, projekten och Trafik Göteborg. Komfram Göteborg, Gods Patrik Benrick & Magnus Jäderberg kan kravställa. Dart kan möjliggöra framtagning av produkter. E45 Pilot skulle kunna fungera som testarena under våren

Vid första mötet kom en rad idéer upp hur vi skulle kunna samverka, se exempel nedan men det visade sig vara svårt att finna ägare, förvaltare och finansiering till idéerna.

- Bidra med utvärdering av MixMegapol kampanjen - enkät till åkerier/kontakter inom Godsnätverket
- Ta fram koncept för Trafiken.nu/gods - vad behövs av info på sidan, uppbyggnad sida samt behov av redaktionellt material (framtida uppdrag för Trafikredaktion).
- Portal skulle kunna vara del i test Pilot 45
- Produkt Vad händer imorgon? Radiopod eller liknande som skulle kunna distribueras till fler kanaler ex. P4 GP etc. Trafiken imorgon/ test Yrkestrafik IMORGON
- Också nyhetsbrev mm inriktat mot yrkestrafiken."

Produktidén "Långtidsprognos" har utvecklats inom Pilot 45:an och den sammanfaller med ett av förstudiens identifierade behov för yrkestrafiken avseende bättre kunskap om kommande trafikstörande projekt, se åtgärdslista i huvudtext. Projektet har medverkat till att sammanföra godsansvariga och Pilot 45 avseende denna fråga för att underlätta implementering.

Dart AG

Kontinuerlig information och diskussion om inriktning och möjligheter under arbetet gång. Nya medel har sökts och beviljats inom DART för identifierat behov av insamling av godstrafikdata.

Övriga frågor och uppföljning GDC2014⁷/Viktoria Institutet/TrafiQ

Uppföljande möten har hållits samt dialog med vinnarna i TrafiQ dels för att få kunskap om hur det går i deras produktutvecklingsprocess samt om de hade något ytterligare behov. Positioner för lastplatser i GIS-format var något som efterfrågades och som vi har hjälpt till med (Placering av lastplatsskyltar fanns i registren). Utveckling av webbapplikation samt en APP har pågått under våren och en pilot planerades.

Bra kvalitet på Öppen data är viktigt att det tillhandahålls om kommersiella parter ska kunna utveckla attraktiva tjänster för Näringslivets transporter.

Trafikinformation och framkomlighet Vägarbeten på kommunalt vägnät läggs in i samband med tillståndsgivning i NYSTART och finns att tillgå som öppen data på Trafikkontorets hemsida data.goteborg.se och går att hämta ut i Excel format⁸

Trafikstörande vägarbeten överförs till och relevant trafikinformation bearbetas av Trafikledningen på Trafik Göteborg i samma standard öppen data som trafikstörningar på statligt vägnät läggs in i (Datex2).

Övrigt

Förutom ovanstående dialoger och förankringsprocesser Höll Annika Persson, VD Åkeriföreningen Väst föredrag på Transportforum 13 jan 2016 om detta ämne. Vi har också haft mailkontakt med avseende Läget i trafiken med kommunikationsavdelningen (Linda Wejdenstål) TrV 10 november.

---

⁷ Gothenburg Distributions Challenge 2014 – innovationstävling för framtagande av tjänster anpassade för transportbranschen baserad på öppen trafikstörningsdata. TrafiQ var vinnande lag

⁸ Referens Christer Erlandsson, Trafikkontoret